

Förordning om programmet för europeisk statistik 2013-2017

Finansdepartementet

2012-01-20

Dokumentbeteckning

KOM (2011) 928

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om programmet för europeisk statistik 2013-2017

Sammanfattning

Genom förslaget upprättas programmet för europeisk statistik för perioden 2013–2017. Programmet utgör ramen för utvecklingen, framställningen och spridningen av den europeiska statistiken, och där anges vilka huvudområden och mål som gäller för de åtgärder som planeras under programperioden.

Regeringen stöder i stort förslaget.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Den rättsliga grunden för inrättandet av ett flerårigt program för europeisk statistik är artikel 13.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik. Enligt förordningen ska programmet för europeisk statistik utgöra ramen för utvecklingen, framställningen och spridningen av den europeiska statistiken, och där ska anges vilka huvudområden och mål som gäller för de åtgärder som planeras under högst fem år. Där ska fastställas vilka informationsbehov som ska prioriteras för att Europeiska unionens verksamhet ska kunna genomföras. Behovet kommer att vägas mot de resurser som krävs på EU-nivå och på nationell nivå för att sammanställa den önskade statistiken samt mot uppgiftslämnarbördan och de kostnader som är förenade med uppgiftslämnandet.

Målen med programmet för europeisk statistik kommer att redovisas i detalj i årliga arbetsprogram i enlighet med förordning (EG) nr 223/2009. Under programmets gång kommer det att läggas fram dels en lägesrapport, dels en slutrapport efter att programperioden löpt ut.

Det nuvarande statistiska programmet, som antogs genom ett beslut av Europaparlamentet och rådet för perioden 2008-2012, är det sjunde i sitt slag.

Kommissionen beslutade förslaget den 21 december 2011.

1.2 Förslagets innehåll

Syfte

Genom förslaget upprättas programmet för europeisk statistik för perioden 2013–2017. Programmet utgör ramen för utvecklingen, framställningen och spridningen av den europeiska statistiken, och där anges vilka huvudområden och mål som gäller för de åtgärder som planeras under programperioden.

Tillämpningsområde

Genom förslaget fastställs dels programplaneringsramen för utvecklingen, framställningen och spridningen av den europeiska statistiken, dels huvudområdena och målen för de åtgärder som planeras under 2013–2017, i enlighet med artiklarna 13 och 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 om europeisk statistik.

Mål

Programmets övergripande mål är att det europeiska statistiksystemet ska vara ledande när det gäller att tillhandahålla statistik av hög kvalitet om Europa.

Följande specifika mål ska eftersträvas för alla statistikåtgärder som vidtas för att genomföra detta program: – Mål 1: Att tillhandahålla statistik av hög kvalitet som kan tjäna som underlag för utvecklingen, övervakningen och utvärderingen av Europeiska unionens politik och som på lämpligt sätt avspeglar prioriteringarna. – Mål 2: Att genomföra nya produktionsmetoder för den europeiska statistiken för att åstadkomma effektivitetsvinster och kvalitetsförbättringar. – Mål 3: Att stärka samarbetet inom det europeiska statistiksystemet och med partner utanför systemet för att ytterligare förbättra systemets produktivitet och dess ledande ställning när det gäller officiell statistik världen över.

Målen ska uppnås genom nära och samordnat samarbete inom det europeiska statistiksystemet, som är partnerskapet mellan unionens statistikmyndighet, de nationella statistikbyråerna och andra nationella myndigheter.

Statistikstyrning och statistikens kvalitet

Programmet ska genomföras i enlighet med principerna i uppförandekoden för europeisk statistik i syfte att framställa och sprida harmoniserad

europesk statistik av hög kvalitet och säkra att det europeiska statistiksystemet som helhet fungerar korrekt. Det ska vidtas lämpliga åtgärder för att säkra att samordningen är god och att prioriteringar verkligen görs inom det europeiska statistiksystemet för att bidra till att minska uppgiftslämnarnas administrativa börda. De nationella myndigheterna och unionens statistikmyndighet ska se till att den europeiska statistiken uppfyller europeiska kvalitetsstandarder och tillgodoser behoven hos användare inom Europeiska unionens institutioner, regeringar, regionala myndigheter, forskningsinstitut, organisationer i det civila samhället, företag och allmänheten.

Finansiering

Finansieringsramen för genomförandet av detta program ska vara 299,4 miljoner euro, varav 57,3 miljoner euro täcks av programperioden 2007–2013 och 242,1 miljoner euro av programperioden 2014–2017.

Kommissionen ska verkställa unionens finansiella stöd i enlighet med förordning (EU) nr XX/2012 med budgetförordning för Europeiska unionens allmänna budget.

Utöver den finansieringsram som fastställs genom denna förordning ska de enskilda statistikåtgärder som genomförs inom ramen för detta program tilldelas tillräckliga anslag på nationell nivå, särskilt genom överenskommelser mellan de nationella statistikbyråerna eller andra nationella myndigheter och kommissionen (Eurostat).

Rapporter

Kommissionen ska efter samråd med kommittén för det europeiska statistiksystemet lägga fram en lägesrapport för Europaparlamentet och rådet, vilket ska ske senast i juni 2015.

Före utgången av 2018 ska kommissionen efter samråd med kommittén för det europeiska statistiksystemet lägga fram en slutlig utvärderingsrapport om genomförandet av programmet för Europaparlamentet och rådet.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Gällande svenska regler är lag (2001:99) om den officiella statistiken och förordning (2001:100) om den officiella statistiken. Nuvarande bedömning är att förslaget inte väntas innebära någon förändring i det svenska regelverket.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget kan komma att innebära ökade kostnader, framför allt för SCB och övriga statistikansvariga myndigheterna. Eventuella ökade kostnader ska finansieras inom berörda myndigheters ekonomiska ramar.

Det totala belopp som kommer att belasta EU:s budget är 299,4 miljoner euro (löpande priser) under hela programmet från 2013 till 2017, varav 57,3

miljoner euro täcks av programperioden 2007-2013 och 242,1 miljoner euro av programperioden 2014-2017.

2011/12:FPM99

Enligt kommissionens konsekvensanalys (SEC (2011) 1623 och 1625) bedöms programmet för europeisk statistik 2013-2017 inte få några större ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenser och ingår därför inte i kommissionens arbetsprogram.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen stöder i stort förslaget till program för europeisk statistik 2013-2017, men vill se tydligare prioriteringar samt ett ökat fokus på kvalitet och effektivitet.

Betydelsen av statistikens kvalitet bör betonas ytterligare. Konfidentialitetsaspekten bör lyftas fram mot bakgrund av att användningen av mikrodata, administrativa register och geodata avses utökas i programmet. Programmet bör genomsyras av tydligare prioriteringar. Högprioriterade områden bör identifieras. Vikten av att använda administrativa uppgifter i större utsträckning bör lyftas fram. Användning av redan befintliga data bör tydligare betonas. Större betydelse bör ges åt ökad effektivitet i statistiksystemet för att minska kostnaderna för uppgiftslämnarna. Vikten av utökat samarbete med Europeiska centralbankssystemet bör lyftas fram i programmet. När det gäller programmets specifika mål bör det framhållas att statistik också ska tjäna som underlag för uppföljningar av Europeiska unionens politik. Kommissionen bör samråda med externa experter när den utarbetar den slutliga utvärderingsrapporten om genomförandet av programmet.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har ännu inte tagit ställning till förslaget.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Statistiska centralbyrån (SCB) anser att betydelsen av statistikens kvalitet samt konfidentialitetsaspekten bör betonas ytterligare. Det senare blir allt viktigare i samband med att användningen av mikrodata, administrativa register och geodata avses utökas i programmet. Vidare anser SCB att, systematiskt, genom kostnads- och intäktsanalyser, årligen prioritera och omprioritera vilken statistik som ska produceras, bör betonas starkare. Denna

process bör också ta hänsyn till uppgiftslämnarbörda och därtill hörande kostnader. Implementeringen av visionen för produktion av statistik kommer sannolikt att kräva stora investeringar. Det bör noteras att implementeringen av åtgärderna ska finansieras nationellt. Slutligen anser SCB att användningen av redan befintliga data bör betonas mer i dokumentet, vilket skulle öppna för ytterligare ökad användning av administrativa register.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Rättslig grund är artikel 338.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Enligt kommissionen är förslaget förenligt med subsidiaritetsprincipen. Målet med den föreslagna åtgärden, nämligen att utveckla, framställa och sprida europeisk statistik inom programmet för europeisk statistik 2013–2017, kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna och kan därför bättre uppnås på EU-nivå genom en EU-rättsakt, eftersom endast kommissionen kan samordna den harmonisering av statistikuppgifter som krävs på europeisk nivå inom alla de statistikområden som omfattas av denna rättsakt, medan själva uppgiftsinsamlingen kan genomföras av medlemsstaterna.

Enligt kommissionen är förslaget förenligt med proportionalitetsprincipen. I enlighet med proportionalitetsprincipen går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet med förordningen. I förslaget fastställs målen för femårsperioden. Dessa mål anges och planeras mer ingående i kommissionens årliga statistiska arbetsprogram som utarbetas i nära samarbete med medlemsstaterna och antas med beaktande av Statistikkommitténs yttrande. Nya statistikkrav kommer dessutom att bli föremål för särskild lagstiftning där medlemsstaterna är direkt involverade i utarbetandet på ett tidigt stadium.

Regeringen instämmer i bedömningen att det enbart är kommissionen som kan samordna den nödvändiga harmoniseringen av statistisk information på EU-nivån. Förslaget är inte mer långtgående än vad som krävs för ändamålet. Förslaget går inte heller utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet.

Regeringens bedömning är att målet för den föreslagna förordningen är förenligt med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att behandlas i rådets arbetsgrupp för statistik. Beslut kan förväntas under 2012.